

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการมีส่วนร่วมของเครือข่ายบ้าน วัด โรงเรียน
กับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
**Relationship between the Participatory Management of Home, Temple, and School
Network and the Required Characteristics of Students in Mueang District,
Phetchaburi Province**

พระวินัยธรเจิม กิตติวงษ์
Phra Winaithorn Jerm Kittiwanno

วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
**Master of Education Thesis in Educational Administration
Phetchaburi Rajabhat University**

2555

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการมีส่วนร่วมของเครือข่ายบ้าน วัด โรงเรียน กับ
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี

ผู้วิจัย พระวินัยธรเจิม กิตติวัฒน์ โฉ

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการที่ปรึกษา

คณะกรรมการสอบ

..... ประธานกรรมการ

.....ประธานกรรมการ

(ดร.สุมาลี พงศ์ศิยะไพบูรณ์)

(รองศาสตราจารย์สุเทพ ลิ้มอรุณ)

..... กรรมการ

..... กรรมการ

(ดร.ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ)

(ดร.สุมาลี พงศ์ศิยะไพบูรณ์)

..... กรรมการ

(ดร.ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(รองศาสตราจารย์นิภา เพชรสม)

มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....

(ดร.วิวัฒน์ วรวงษ์)

คณบดีคณะครุศาสตร์

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัต กลิ่นงาม)

อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการมีส่วนร่วมของเครือข่ายบ้าน วัด โรงเรียน กับ
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ผู้วิจัย พระวินัยธรเจิม กิตติคุณ โณ
สาขาวิชา การบริหารการศึกษา พ.ศ. 2555 อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ดร.สุมาลี พงศ์ดิยะไพบูลย์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการบริหารการมีส่วนร่วมของเครือข่าย
บ้าน วัด โรงเรียน 2) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหาร
การมีส่วนร่วมของเครือข่าย บ้าน วัด โรงเรียนกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนอำเภอเมือง
จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ พระ 100 รูป ครู 181 คน และผู้ปกครอง
นักเรียน 200 คน รวมทั้งสิ้น 481 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5
ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ
เพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหารการมีส่วนร่วมของเครือข่าย บ้าน วัด โรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับ ปาน
กลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการรับผลประโยชน์อยู่ในอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านการ
ประเมินผล และอันดับสุดท้าย คือ ด้านการตัดสินใจ

2. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาราย
ด้าน พบว่า ด้านรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ อยู่ในอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านอยู่อย่างพอเพียง และอันดับ
สุดท้าย คือ ด้านมีวินัย

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารการมีส่วนร่วมของเครือข่าย บ้าน วัด โรงเรียนกับ
คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน โดยรวมมีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกอยู่ในระดับสูงมาก
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนได้เข้าร่วมในการรับการฝึกอบรมและเพิ่มพูน
ความรู้ทำให้เกิดการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนเอง ดังนั้นครูควรจัดกิจกรรมเพื่อ
พัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนให้มีพฤติกรรมและคุณลักษณะที่ดีและสามารถดำเนินชีวิต
ของตนเองให้มีคุณธรรมและประสบผลสำเร็จ

Thesis Title: Relationship between the Participatory Management of Home, Temple, and School Network and the Required Characteristics of Students in Mueang District, Phetchaburi Province **Researcher:** Phra Winaithorn Jerm Kittiwanno **Major:** Educational Administration **Year:** 2012 **Advisor:** Dr.Sumalee Pongtiyapaiboon **Co-advisor:** Dr.Piyanart Bunmepipit

Abstract

This research aimed to study 1) the level of participatory management of home, temple, and school network, 2) students' required characteristics, and 3) the relationship between the participation management of the home-temple-school network and the required characteristics of students in Mueang district, Phetchaburi province. The 481 research samples comprised 100 monks, 181 teachers, and 200 students' parents. The research tool was a 5-level rating scale questionnaire. The data were statistically analyzed by using mean, standard deviation, and Pearson's Correlation Coefficient.

The research results revealed that:

1. The administration performed by home, temple, and school network, as a whole, was at a moderate level. The aspect of participatory management in receiving beneficiaries was at the highest level followed by evaluation, whereas decision making was at the lowest level.
2. The students' required characteristics, as a whole, were at a moderate level. The aspect of value in nation, religion, and king was at the highest level followed by living with self sufficiency, whereas discipline aspect was at the lowest level.
3. There was positive relationship at a very high level with statistical significance at 0.05 level between the participatory management of home, temple, and school network and the students' required characteristics.

The research finding was that the students, attending the training activity and, getting more knowledge, could learn how to develop their own required characteristics. Thus, the teachers should create the activities to develop students' required characteristics for their good characteristics and behaviors and also for their successful and ethical life.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์เป็นอย่างยิ่ง จาก ดร.สุมาลี พงศ์ดิยะไพบูลย์ ประธานที่ปรึกษา ดร.ปิยะนาถ บุญมีพิพิช กรรมการที่ปรึกษาร่วม รองศาสตราจารย์สุเทพ ลีมอรุณ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์นิภา เพชรสม กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้คำปรึกษา แนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องมาโดยตลอด ทำให้วิทยานิพนธ์นี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญทุกท่านที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และพระ ครู และผู้ปกครองของนักเรียนอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ที่ให้ความกรุณาตอบแบบสอบถามเพื่อความสมบูรณ์ของงานวิจัยนี้

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูเวทิต่อท่านผู้มีพระคุณ ขอขอบคุณเพื่อน ๆ นักศึกษาที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และอำนวยความสะดวกในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ประโยชน์อันเนื่องมาจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาแต่ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ได้ให้โอกาสให้ผู้วิจัยได้มีวันนี้ และขอมอบเพื่อเป็นเครื่องหมายแห่งความเพียรพยายามสำหรับผู้ที่คอยให้กำลังใจมาโดยตลอด

พระวินัยธรเจิม กิตติคุณ โฉม

มิถุนายน 2554

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	(3)
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(5)
สารบัญ.....	(6)
สารบัญตาราง.....	(8)
สารบัญภาพ.....	(10)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
สมมติฐานการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับเครือข่ายและการบริหารจัดการเครือข่าย.....	8
เครือข่ายบ้าน วัด โรงเรียน “บวร”.....	14
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรมจริยธรรม.....	19
บทบาทของพระภิกษุในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมเด็ก.....	41
อุดมการณ์และหลักการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	47
มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ.....	51
แนวคิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน.....	59
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการมีส่วนร่วม.....	70
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	75

3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	81
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	81

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	82
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	83
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	83
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	84
4 ผลการวิจัย.....	85
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารการมีส่วนร่วมของเครือข่าย บ้าน วัด โรงเรียน จำแนกตามภาคีเครือข่าย.....	86
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนของสถานศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี.....	91
ตอนที่ 3 ความสัมพันธ์การบริหารการมีส่วนร่วมของเครือข่าย บ้าน วัด โรงเรียนกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนของสถานศึกษาในอำเภอเมืองจังหวัดเพชรบุรี.....	98
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	101
สรุปผลการวิจัย.....	102
การอภิปรายผล.....	104
ข้อเสนอแนะ.....	109
บรรณานุกรม.....	111
ภาคผนวก.....	117
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย.....	118
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	120
ประวัติผู้วิจัย.....	128

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารการมีส่วนร่วมของเครือข่ายบ้าน วัด โรงเรียน จำแนกตามรายด้านและรวมทุกด้าน.....	86
4.2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารการมีส่วนร่วมของเครือข่ายบ้าน วัด โรงเรียน ด้านการตัดสินใจ.....	86
4.3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารการมีส่วนร่วมของเครือข่ายบ้าน วัด โรงเรียน ด้านการปฏิบัติการ.....	88
4.4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารการมีส่วนร่วมของเครือข่ายบ้าน วัด โรงเรียน ด้านการรับผลประโยชน์.....	89
4.5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการบริหารการมีส่วนร่วมของเครือข่ายบ้าน วัด โรงเรียน ด้านการประเมินผล.....	90
4.6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนของสถานศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามรายด้านและรวมทุกด้าน.....	91
4.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนของสถานศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ด้านรักษาดี ศาสน์ กษัตริย์.....	92
4.8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนของสถานศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ด้านซื่อสัตย์ สุจริต.....	92
4.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนของสถานศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ด้านมีวินัย.....	93
4.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนของสถานศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ด้านใฝ่เรียนรู้.....	94
4.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนของสถานศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ด้านอยู่อย่างพอเพียง.....	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่ (ต่อ)	หน้า
4.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนของสถานศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน	95
4.13 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนของสถานศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ด้านรักความเป็นไทย	96
4.14 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนของสถานศึกษา ในอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ด้านมีจิตสาธารณะ	97
4.15 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันของการบริหารการมีส่วนร่วมของเครือข่าย บ้าน วัด โรงเรียนกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนของสถานศึกษาในอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี	98

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2.1 ลักษณะความสัมพันธ์ภายในเครือข่าย.....	14
2.2 วงจรการมีส่วนร่วมของ Cohen and Uphoff	73